

λαγός

λαγός, ο, ουσ. [<μσν. λαγός <αρχ. λαγώος], ο λαγός. **1.** άνθρωπος δειλός, φοβητσιάρης: «είναι τόσο λαγός, που, μόλις τον αγριέψεις λιγάκι, τρέμει απ' το φόβο του». Από την εικόνα του λαγού, που σκιαάζεται με τον παραμικρό θόρυβο. **2.** λέγεται για άτομο που έχει κάποια υψηλή δημόσια θέση και δημοσιοποιεί κάποια ακραία πρόταση, για να δει τις γενικές αντιδράσεις των ενδιαφερομένων, οι οποίες, αν είναι έντονες, την αποσύρει: «ο υπουργός αποδείχτηκε λαγός, γιατί ανασκεύασε την ανακοίνωση που είχε κάνει για την ιδιωτικοποίηση του κρατικού οργανισμού». **3.** (στη γλώσσα του αθλητισμού) αθλητής δρόμου χωρίς μεγάλη αντοχή που από την αρχή του αγώνα τρέχει πολύ γρήγορα για να παρασύρει και τους άλλους αθλητές σε μια γρήγορη κούρσα και εφόσον το επιτύχει αποσύρεται: «μετά την τέταρτη στροφή οι αθλητές έφτασαν και ξεπέρασαν το λαγό, ο οποίος αποχώρησε απ' τον αγώνα». **4.** (ειδικά) κινητό τηλέφωνο το οποίο επιλέγεται τυχαία από ένα κέντρο υποκλοπών, για να επιβεβαιωθεί η δυνατότητα υποκλοπής των συνομιλιών του κατόχου του: «κατάλαβε πως το κινητό του ήταν λαγός, γιατί κάθε τόσο έπανε διάφορα μυστήρια σήματα που δεν μπορούσε να τα εξηγήσει». Η λ. σε χρήση από τις αρχές Φεβρουαρίου του 2006, μετά την αποκάλυψη του μεγάλου σκανδάλου των υποκλοπών των κινητών τηλεφώνων του πρωθυπουργού Κ. Καραμανλή, πολλών υπουργών της κυβέρνησης, καθώς και άλλων σημαντικών προσώπων της ελληνικής πολιτικής και δημοσιογραφικής ζωής του τόπου. Με τη λ. λαγός, υπάρχει και η εξής δίστιχο εν είδει ταχαρίσματος σε μωρό: *πάει λαγός να πει νερό απ' του (της) (ακολουθεί όνομα του μωρού ή, αν είναι αβάφτιστο, το μπέμπης ή μπέμπα) το λαιμό γκίλι γκίλι γκίλι γκίλι γκίλι γκίλι*. βλ. και λ. [γκίλι](#). Υποκορ. **λαγουδάκι, το** (βλ. λ.). (Ακολουθούν 21 φρ.)·

- *άλλα τα μάτια του λαγού κι άλλα της κουκουβάγιας ή άλλα μάτια έχει ο λαγός κι άλλα η κουκουβάγια*, βλ. λ. [μάτι](#)·

- *αν κυνηγάς δύο λαγούς, θα χάσεις και τους δύο*, βλ. φρ. *όποιος κυνηγάει πολλούς λαγούς, δεν πιάνει κανέναν*·

- *αντί για λαγό, έβγαλε αρκούδα* (ενν. το κυνηγετικό σκυλί), βλ. λ. [αρκούδα](#)·

- *απ' τα χαμόκλαδα που δεν περιμένεις, βγαίνει ο λαγός*, πολλές φορές η επιτυχία, το κέρδος έρχεται από εκεί που δεν το περιμένεις, που δεν το υπολογίζεις: «περίμενα από έναν γνωστό μου να πάρω τη δουλειά, αλλά στο τέλος μου την ανέθεσε κάποιος, που είχαμε γνωρίσει τυχαία σ' ένα μπαρ γιατί, πολλές φορές, απ' τα χαμόκλαδα που δεν περιμένεις, βγαίνει ο λαγός»·

- *άρμεγε λαγούς και κούρευε χελώνες*, λέγεται στην περίπτωση που, όσο και αν επιχειρεί κάποιος να καταφέρει κάτι, αποδεικνύεται πως ματαιοπονεί·

- *βάζω το λαγό στο φούρνο*, επιβάλλω τη σεξουαλική πράξη: «είδα τον τάδε με τη δικιά του, που πήγαινε στην γκαρσονιέρα για να βάλει το λαγό στο φούρνο»·

- *βγάζει λαγούς απ' το καπέλο του*, κατορθώνει απίθανα, ανέλπιστα πράγματα, κατορθώνει τ' ακατόρθωτα: «όσο δύσκολη κι αν είναι η δουλειά, αυτός σίγουρα θα την καταφέρει, γιατί είναι τύπος που βγάζει λαγούς απ' το καπέλο του». Αραφορά σε ένα από τα κόλπα ταχυδακτυλουργού· βλ. και φρ. *είχε κρυμμένο λαγό στο καπέλο του*·

- *βγάζω λαγό*, (στη γλώσσα των δημοσιογράφων) πετυχαίνω ενδιαφέρουσα είδηση, περίπτωση, ανακαλύπτω σπουδαίο μυστικό ή σκάνδαλο: «είναι το καμάρι της εφημερίδας μας, γιατί κάθε τόσο βγάζει κι από έναν λαγό». Από την εικόνα του κυνηγετικού σκυλιού, που ξετρυπώνει μέσα από τους θάμνους το λαγό·

- *έγινε λαγός*, έφυγε τρέχοντας, ιδίως από φόβο: «μόλις έμαθε πως ερχόταν να τον πιάσουν, έγινε λαγός». (Λαϊκό τραγούδι: *πού να το 'ξευρες καημένε Μουσουλίνη ο στόλος σου και ο στρατός λαγός πως θε να γίνει*)·

- *είχε κρυμμένο λαγό στο καπέλο του*, είχε κάποιο ατού που το χρησιμοποίησε την κατάλληλη στιγμή προς όφελός του: «είχα την εντύπωση πως του είχα αρπάξει τη δουλειά μέσ' απ' τα χέρια του, αλλά αποδείχτηκε πως είχε κρυμμένο λαγό στο καπέλο του κι έτσι ανέλαβε πανηγυρικά τη δουλειά»· βλ. και φρ. *βγάζει λαγούς απ' το καπέλο του*·

- έχει καρδιά λαγού, είναι δειλός, φοβητσιάρης: «δεν είναι σωστό να τα βάλω μαζί του, γιατί έχει καρδιά λαγού κι όσοι με δουν θα με κοροϊδεύουν!»·

- θα δεις πόσο βαθιά φτάνει η τρύπα του λαγού ή θα δεις πόσο βαθιά φτάνει του λαγού η τρύπα, **α.** από τη στιγμή που θα καταπιαστείς με τη συγκεκριμένη δουλειά ή υπόθεση, θα καταλάβεις και τις πραγματικές δυσκολίες της: «απ' το γραφείο σου μπορείς να λες ό,τι θες, όταν κατεβείς όμως να δουλέψεις κι εσύ στην οικοδομή, θα δεις πόσο βαθιά φτάνει η τρύπα του λαγού». **β.** (γενικά) από τη στιγμή που θα βγεις να αντιμετωπίσεις μόνος σου τη ζωή, θα καταλάβεις και τις πραγματικές δυσκολίες της: «μέχρι τώρα σε τάιζαν οι γονείς σου, απ' τη στιγμή όμως που έκανες δικό σου σπίτι, θα δεις πόσο βαθιά φτάνει του λαγού η τρύπα». Συνών. *θα δεις πόσα γράμματα έχει η αλφαβήτα ή θα μάθεις πόσα γράμματα έχει η αλφαβήτα / θα δεις πόσα απίδια βάζει ο σάκος ή θα δεις πόσα απίδια παίρνει ο σάκος ή θα μάθεις πόσα απίδια βάζει ο σάκος / θα δεις πόσα κουμπιά έχει η Αλέξαινα ή θα μάθεις πόσα κουμπιά έχει η Αλέξαινα / θα δεις πώς το τρίβουν το πιπέρι ή θα μάθεις πώς το τρίβουν το πιπέρι / θα δεις τι εστί βερίκοκο ή θα μάθεις τι εστί βερίκοκο·*

- θα σου δείξω πόσο βαθιά φτάνει η τρύπα του λαγού ή θα σου δείξω πόσο βαθιά φτάνει του λαγού η τρύπα, απειλητική έκφραση σε κάποιον πως θα τον τιμωρήσουμε σκληρά:, ιδίως με ξυλοδαρμό «αν ξαναπάσεις τ' όνομά μου στο στόμα σου, θα σου δείξω πόσο βαθιά φτάνει του λαγού η τρύπα». Πολλές φορές, μετά το πρώτο ρ. της φρ. ακολουθεί το εγώ. Συνών. *θα σου δείξω πόσα γράμματα έχει η αλφαβήτα ή θα σου μάθω πόσα γράμματα έχει η αλφαβήτα / θα σου δείξω πόσα απίδια βάζει ο σάκος ή θα σου δείξω πόσα απίδια παίρνει ή θα σου μάθω πόσα απίδια βάζει ο σάκος / θα σου μάθω πόσα απίδια παίρνει ο σάκος / θα σου δείξω πόσα κουμπιά έχει η Αλέξαινα ή θα σου μάθω πόσα κουμπιά έχει η Αλέξαινα / θα σου δείξω πώς το τρίβουν το πιπέρι ή θα σου μάθω πώς το τρίβουν το πιπέρι / θα σου δείξω τι εστί βερίκοκο ή θα σου μάθω τι εστί βερίκοκο·*

- λαγός τη φτέρη έσειε, κακό του κεφαλιού του ή λαγός τη φτέρη κούναγε, κακό του κεφαλιού του, λέγεται ειρωνικά για άτομα που είναι τα ίδια υπαίτια για το κακό που παθαίνουν, για την καταστροφή τους: «μα είναι δυνατόν αυτό τ' ανθρωπάκι να θέλει να τα βάλει μ' αυτόν το γίγαντα; -Λαγός τη φτέρη έσειε, κακό του κεφαλιού του»·

- μυρίστηκε λαγό, ενδιαφέρεται πολύ σοβαρά για μια δουλειά ή υπόθεση, γιατί έχει βάσιμους λόγους να πιστεύει πως θα έχει σπουδαίο όφελος: «αυτός για να θέλει να συνεταιριστεί με τον τάδε, προκειμένου ν' αναλάβουν τη δουλειά, σίγουρα μυρίστηκε λαγό, γιατί, απ' ό,τι ξέρω, είναι κατά των συνεταιρισμών». Από την εικόνα του κυνηγητικού σκυλιού, που επιδεικνύει έντονη κινητικότητα, όταν μυριστεί λαγό·

- ο λαγός κι αν κρύβεται, τ' αφτιά του ξεχωρίζουν, όσο κι αν προσπαθήσει κανείς να κρύψει τα εμφανή ελαττώματά του ή τις εμφανείς αδυναμίες του, δε θα τα καταφέρει: «εσύ παραπατάς και μου λες πως έκοψες το ποτό, αλλά ο λαγός κι αν κρύβεται, τ' αφτιά του ξεχωρίζουν || λέει πως δεν είναι ομοφυλόφιλος, αλλά ο λαγός κι αν κρύβεται τ' αφτιά του ξεχωρίζουν, γιατί περπατάει πάντα κουνιστός και λυγιστός»·

- όποιος κυνηγάει δυο λαγούς, κανέναν δε βαρά, βλ. φρ. *όποιος κυνηγάει πολλούς λαγούς, δεν πιάνει κανέναν·*

- όποιος κυνηγάει πολλούς λαγούς, δεν πιάνει κανέναν, το άτομο που επιδιώκει να πετύχει πολλά πράγματα συγχρόνως, αποτυχαίνει σε όλα: «θα πρέπει ν' ασχοληθείς αποκλειστικά με τη δουλειά που ξεκίνησες και μην καταπιάνεσαι προς το παρόν με άλλα πράγματα, γιατί, όποιος κυνηγάει πολλούς λαγούς, δεν πιάνει κανέναν»·

- σέρνει ο λαγός το λέοντα με το χρυσό το ράμμα, βλ. λ. ράμμα·

- σηκώνω λαγό, **α.** κατορθώνω κάτι που μου αποφέρει γενική καταξίωση: «σήκωσε λαγό, αφού κατάφερε να πάρει συνέντευξη από κοτζάμ πλανητάρχη!». Από την εικόνα του κυνηγού, που πιάνει το λαγό που σκότωσε από τα αφτιά του και τον σηκώνει ικανοποιημένος. **β.** σκοτώνω λαγό κατά τη διάρκεια κυνηγιού: «τόσα χρόνια κυνηγός, πρώτη φορά μου κατάφερα να σηκώσω λαγό»· βλ. και φρ. *βγάζω λαγό·*

- τάζω λαγούς με πετραχήλια, για να πετύχω κάποιο σκοπό μου υπόσχομαι πολλά και δυσεκπλήρωτα πράγματα: «της έταζε λαγούς με πετραχήλια για να του πει το ναι». (Λαϊκό τραγούδι: *πάψε να τάζεις λαγούς με πετραχήλια, δεν κολατίζεις από τα δικά μου χείλια*). Συνών. *τάζω τον ουρανό με τ' άστρα·*

- τρέχει σαν λαγός, είναι πολύ ταχύς, τρέχει πολύ γρήγορα: «δεν πιάνεται εύκολα, γιατί τρέχει σαν λαγός». Από το ότι ο λαγός έχει πολύ γρήγορο τρέξιμο.

Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας